

Phasit Ngaongam. (2017). *Study of the Experience, Psychological Aspects and Self-Care Behavior Development of Patients with Pemphigus Vulgaris: Mixed Methods Research*. Dissertation, Ph.D. (Applied Behavioral Science Research). Bangkok: Graduate School, Srinakarinwirot University. Advisor Committee: Assist. Prof. Dr. Narisara Peungposop, Assoc. Prof. Dr. Dusadee Yoelao.

This study uses mixed methods research in the form of Sequential Exploratory Mixed Design. Phase one was transcendental phenomenology and aims to understand the meaning of the illness they experienced and self-care among patients with Pemphigus vulgaris. This include a study of the conditions related with the experience of illness and self-care of patients with pemphigus disease. The data analysis based on the concept transcendental phenomenology of Moustakas. The key informants in this research were patients who had Pemphigus disease for at least three months and is in remission stage. The number of samples were ten cases, collected by criterion purposive sampling. The data was collected using in-depth interviews and a questionnaire. Phase two an experimental study and based on finding from Phase one, with the aim of to developing psychological aspects and self-care behaviors among patients with pemphigus disease. The study sample included patients who had pemphigus disease diagnosed with having a medical condition. The twenty-two patients were divided into sixth experimental groups and sixteen control groups. The experimental group received the program. Why the control group did not receive the program. The second phase of the study was conducted by a Pretest-Posttest Control group Design. The collected data used questionnaires regarding depression, self-care behavior, attitude to self-care behavior, self-efficacy of self-care behavior, observation and the recording of self behavior. The data analysis used the Mann-Whitney U Test. The results in Phase one found that the meaning of experiencing an illness, such as pemphigus disease, include two stages. The first stage prior to the recognition of the disease is a time that patients believed that their health was strong. The second stage was the of recognition of the disease and when the patient realizes that there are two main issues with pemphigus disease include two main issue; 1) an unpleasant state including sub-themes of despondency, suffering and fear; 2) a state of alienation including sub-theme of shy and afraid to be disgusted and looking like a stranger and the meaning of self-care experiences among patient with pemphigus disease include four aspects: attention to food, interest in exercise, mentally healthy, and pay attention to the rest. From the synthesis, the essence of the experienceof illness with pemphigus disease and self-care experience under the proper conditions and the relevant context of this study found the essence of this experience are despondency, shy and afraid tobe disgusted, attention to food, interest in exercise, mentally healthy and pay attention to the rest its does not change according to the situation or context prior to the recognition of the disease and period of recognition of the disease. In the second phase of results of the study found that the experimental group that received the program significantly different scores from the pre experiment score ($P < 0.05$) and significantly different scores from the control group ($P < 0.01$).

พลิชฐ์ เงามาม. (2560). *การศึกษาประสบการณ์และการพัฒนาลักษณะทางจิตและพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคตุ่มน้ำพองใส: การวิจัยแบบผสมผสานวิธี*. ปริญญาโท วท.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นริศรา พึ่งโพธิ์สถ, รองศาสตราจารย์ ดร. ดุษฎี โยเหลา.

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธีในรูปแบบ Exploratory Sequential Mixed Design โดยระยะที่ 1 เป็นการศึกษาโดยใช้แนวคิดปรากฏการณ์วิทยาแบบอรรถวิสัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อทำความเข้าใจการให้ความหมายประสบการณ์การเจ็บป่วยด้วยโรคตุ่มน้ำพองใสและประสบการณ์การดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคตุ่มน้ำพองใสรวมทั้งศึกษาเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์การเจ็บป่วยและการดูแลตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลตามแบบปรากฏการณ์วิทยาของมูสทากัส ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้ป่วยที่เป็นโรคตุ่มน้ำพองใสที่รับรู้ว่าเป็นโรคตุ่มน้ำพองใสมาแล้วอย่างน้อย 3 เดือนขึ้นไป และอยู่ในระยะของอาการที่สงบแล้ว จำนวนทั้งหมด 10 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบบเจาะจงโดยมีเกณฑ์เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสอบถาม และระยะที่ 2 เป็นการศึกษาเชิงทดลอง โดยการนำข้อค้นพบจากการศึกษาในระยะที่ 1 มาทำการพัฒนา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาลักษณะทางจิตและพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคตุ่มน้ำพองใส กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นโรคตุ่มน้ำพองใส จำนวน 22 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 6 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 16 คน กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการพัฒนาลักษณะทางจิตและพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคตุ่มน้ำพองใส ส่วนกลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับโปรแกรมการศึกษาในระยะที่ 2 แบบแผนการทดลองเป็นแบบ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัดความซึมเศร้า แบบวัดพฤติกรรมดูแลตนเอง แบบวัดเจตคติและการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคตุ่มน้ำพองใส แบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ Mann-Whitney U Test ผลการศึกษาในระยะที่ 1 พบว่าความหมายของประสบการณ์การเจ็บป่วยด้วยโรคตุ่มน้ำพองใส ประกอบด้วย 2 ช่วง ได้แก่ 1) ช่วงก่อนรับรู้ว่าเป็นโรค เป็นระยะที่ผู้ป่วยหลงเชื่อว่าตนเองสุขภาพร่างกายแข็งแรงดี 2) ช่วงรับรู้ว่าเป็นโรค เป็นระยะที่ผู้ป่วยรับรู้ว่ามีอาการเจ็บป่วยด้วยโรคตุ่มน้ำพองใสแล้ว ประกอบด้วยประเด็นความหมายหลัก ได้แก่ 1) สภาวะที่ไม่พึงปรารถนา ประกอบด้วยประเด็นย่อย 3 ประเด็น ได้แก่ ท้อแท้สิ้นหวัง ทรมาน และกลัว และ 2) สภาวะแปลกแยกประกอบด้วยประเด็นย่อย 2 ประเด็น ได้แก่ อายและกลัวถูกรังเกียจ และเหมือนเป็นคนแปลกประหลาด และความหมายของประสบการณ์การดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคตุ่มน้ำพองใส ประกอบด้วย 4 ประเด็น ได้แก่ การเอาใจใส่ในการรับประทานอาหาร สนใจในการออกกำลังกาย การเอาใจใส่ด้านจิตใจ และการเอาใจใส่ในการพักผ่อนและจากการสังเคราะห์แก่นของประสบการณ์การเจ็บป่วยด้วยโรคตุ่มน้ำพองใสและประสบการณ์การดูแลตนเองภายใต้เงื่อนไขและบริบทที่เกี่ยวข้องจะเห็นว่า แก่นประสบการณ์นี้ คือ ท้อแท้สิ้นหวัง อายและกลัวถูกรังเกียจ เอาใจใส่ในการรับประทานอาหาร สนใจในการออกกำลังกาย เอาใจใส่ในด้านจิตใจ และ เอาใจใส่ในการพักผ่อน ซึ่งเป็นแก่นที่ไม่แปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์และบริบทต่างๆ ทั้งขณะที่ผู้ป่วยโรคตุ่มน้ำพองใสยังไม่ได้รับรู้ว่าเป็นโรคและเมื่อรับรู้ว่าเป็นโรคแล้ว สำหรับผลการศึกษาในระยะที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการพัฒนาลักษณะทางจิตและพฤติกรรมการดูแลตนเอง มีคะแนนด้าน ความซึมเศร้า พฤติกรรมการดูแลตนเอง เจตคติต่อการดูแลตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนทดลอง และ แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01